

Výroková a predikátová logika - cvičení 7

1. Určete volné a vázané výskyty proměnných v následujících formulích. Poté je převed'te na varianty kde se nebudou tytéž proměnné vyskytovat volně i vázaně zároveň.

- (a) $(\exists x)(\forall y)P(x, z) \vee (y = 0)$
- (b) $(\exists x)(P(x) \wedge (\forall x)Q(x)) \vee (x = 0)$
- (c) $(\exists x)(x > y) \wedge (\exists y)(y > x)$

2. Bud' φ formule $(\forall x)((x = z) \vee (\exists y)(f(x) = y) \vee (\forall z)(y = f(z)))$. Které termy jsou substituovatelné do φ za její proměnné?

- (a) Term z za x , term y za x .
- (b) Term z za y , term $2 \star y$ za y .
- (c) Term x za z , term y za z .

3. Mohou nastat následující situace?

- (a) $\mathcal{A} \models x + x = x$
- (b) $\mathcal{A} \models x + x = x[e_1]$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models x + x = x[e_2]$
- (c) $\mathcal{A} \models \forall x(x + x = x)[e_1]$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \forall x(x + x = x)[e_2]$
- (d) $\mathcal{A} \models x + x \neq x + x[e_1]$
- (e) $\mathcal{A} \models \varphi(x)$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \forall x\varphi(x)$
- (f) $\mathcal{A} \not\models \varphi(x)$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \neg\varphi(x)$
- (g) $\mathcal{A} \models \varphi(x)$ a zároveň $\mathcal{A} \models \neg\varphi(x)$
- (h) $\mathcal{A} \not\models \varphi$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \neg\varphi$, kde φ je sentence
- (i) $\mathcal{A} \models \forall x\forall y(f(x) = f(y) \rightarrow x = y) \wedge \exists x\forall y(f(y) \neq x)$

4. Rozhodněte, zda jsou následující formule (logicky) pravdivé/lživé/nezávislé.

- (a) $(\exists x)(\forall y)(P(x, y)) \rightarrow (\forall y)(\exists x)(P(x, y))$
- (b) $\exists x(x \neq x)$
- (c) $\exists xR(x, x) \wedge \forall y\neg R(y, y)$
- (d) $\forall xP(x) \wedge \exists y\forall x(x \neq y \rightarrow \neg P(x))$

5. Lze následující dvojice formulí rozlišit platností v nějaké struktuře?

- (a) $\varphi \rightarrow \exists x\psi, \exists x(\varphi \rightarrow \psi)$
- (b) $\exists x\varphi \rightarrow \psi, \forall x(\varphi \rightarrow \psi)$